

Príbeh Zenového majstra Seung Sahna

Seung Sahn Soen-sa sa narodil v roku 1927 v meste Seun Choen v severnej Kórey. Jeho rodičia boli Protestantmi.

Kórea bola v tom čase pod kontrolu japonskej armády a všetka politická a kultúrna sloboda bola veľmi potlačovaná. V roku 1944 sa Soen-sa pripojil ku kórejskému hnutiu za nezávislosť. O niekoľko mesiacov ho zatkla japonská polícia a len tesne unikol rozsudku smrti. Po prepustení z väzenia spolu s dvomi ďalšími priateľmi ukradli rodičom peniaze a prekročili intenzívne stráženú mandžuskú hranicu v neúspešnej snahe pridať sa ku Kórejskej oslobodeneckej armáde.

Počas nasledujúcich rokov 2. svetovej vojny, kedy študoval na Univerzite Dong Guk západnú filozofiu sa politická situácia v Južnej Kórey zhoršila ešte viac. Jedného dňa sa Soen-sa pochopil, že nebude schopný pomáhať ľuďom prostredníctvom politických aktivít ani akademických štúdií. Tak si oholil hlavu a odišiel do hôr sľúbiac, že sa nevráti pokým nedosiahne absolútnu pravdu.

Prvé tri mesiace študoval Konfuciánske spisy, ale to mu neprinieslo žiadne uspokojenie. Takto mu jeho priateľ, ktorý bol mníchom v malom kláštore v horách ponúkol Diamantovú sútru. Toto bolo jeho prvé stretnutie s budhizmom. „Všetky veci, ktoré vznikajú v tomto svete sú nestále. Ak uvidíš všetky veci, ktoré vznikajú akoby ani nikdy nevznikli, potom porozumieš svojmu skutočnému Ja.“ Keď čítal tieto slová, jeho myseľ sa stala jasnou. Nasledujúcich pár týždňov prečítal mnoho sutier a rozhodol sa stať budhistickým mníchom a bol zasvätený v októbri v roku 1948.

Soen-sa porozumel sútrám a pochopil, že jedinou dôležitou vecou bola praktika. Takto o desať dní po jeho zasvätení odišiel do hôr. Na hore Won Gak (hora dokonalého osvietenia) začal stodňové ústranie. Jeho jedinou potravou bolo borovicové ihličie, ktoré vysušil a rozmlel na prášok. Každý deň spieval dvadsať hodín Veľkú Dharani, niekoľkokrát sa okúpil v ľadovej vode. Bola to veľmi tvrdá praktika.

Čoskoro ho napadli pochybnosti. Prečo bolo toto ústranie nevyhnutné? Prečo musel zájsť do týchto extrémov? Nemohol sa vrátiť do nejakého malého kláštora, oženiť sa ako japonský mních a dosahovať osvietenie postupne v atmosfére šťastnej rodiny? V jednu noc boli tieto pochybnosti také silné, že sa rozhodol vrátiť a pobalil si veci. Ale nasledujúce ráno bola jeho myseľ jasnejšia a opäť sa vybalil. O niekoľko dní sa situácia zopakovala. V nasledujúcich týždňoch sa takto zbalil a vybalil deväťkrát.

Prešlo päťdesiat dní a Soen-sanove telo bolo veľmi vyčerpané. Každú noc mal desivé vidiny. Z tmy sa zjavovali démoni a robili naň obscénne gestá. Upíry a

vlkolaci sa prikrádali odzadu a svojimi chladnými prstami sa ho snažili zadusiť. Obrovské chrobáky hrýzli jeho nohy. Tigre a draky stojac pred ním naň revali. Neustále zažíval túto hrôzu a zdesenie.

O mesiac sa tieto vidiny zmenili na potešenie. Občas sa zjavil Budha a učil ho sútry. Niekedy za ním chodili bodhisattvovia a vraveli mu, že pôjde do neba. Niekedy sa zrútil od vyčerpania a len zľahka ho zobúdzalo Kwan Se Um Bosal. Po osemdesiatych dňoch jeho telo bolo silné. Telo ozelenelo z neustáleho pojedania ihličia.

V jeden deň týždeň pred koncom ústrania sa prechádzal Soen-sa spievajúc v rytme moktak. Zrazu sa pred ním zjavili dvaja chlapi vo veku jedenásť alebo dvanásť rokov a poklonili sa. Mali oblečené farebné šaty a ich tváre boli nepozemsky krásne. Soen-sa bol prekvapený. Cítil, že jeho myseľ bola mocná a dokonale jasná. Tak ako sa mu mohli zjavovať démoni? Kráčal ďalej po úzkej ceste pohoria a títo dvaja chlapi ho nasledovali, kráčali popri ňom. Takto v tichosti kráčali spolu pol hodiny. Keď Soen-sa skončil poklony pred oltárom, zmizli. Toto sa opakovalo týždeň.

Konečne nastal posledný deň ústrania. Soen-sa kráčal, spieval a udieral na moktak. Náhle jeho telo zmizlo a ostal v nekonečnom priestore. Z diaľky počul údery moktak a zvuk svojho hlasu. V tomto stave ostal nejaký čas. Keď sa vrátil do tela, porozumel. Skaly, rieka, všetko čo videl bolo jeho skutočným Ja. Všetky veci sú také aké sú. Pravda je len toto.

V tú noc Soen-sa spal veľmi dobre. Keď sa zobudil nasledujúce ráno, uvidel muža, ktorý kráčal na horu, potom zo stromov vyleteli vrany. Napísal túto báseň:

Cesta na úpäť hory Won Gak
nie je cestou súčasťou.
Kráčajúci muž s ruksakom
nie je mužom minulosti.
Klop, klop, klop – jeho kroky
Prebodajú minulosť a súčasnosť.
Vrany zo stromov.
Krá, krá, krá.

Hneď ako sa vrátil z hory stretol Zenového majstra Ko Bonga, ktorého učiteľom bol Zenový majster Mang Gong. Ko Bong bol známy ako najlepší Zenový majster v Kórey, ale tiež ako najprísnejší. V tomto čase učil len laikov, mnísi neboli dosť horliví, aby sa stali študentmi Zenu, vravel. Soen-sa chcel otestovať svoje osvietenie s Ko Bongom, tak prišiel k nemu s moktakom a povedal: “Čo je toto?” Ko Bong mu vzal moktak a udrel naň. To bolo to, čo Soen-sa očakával.

Soen-sa sa spýtal: “Ako by som mal cvičiť Zen?”

Ko Bong povedal: „Raz sa mních spýtal Zenového majstra Jo-ju, 'Prečo prišiel Bódhidharma do Číny? Jo-ju odpovedal, 'Borovica v prednej záhrade.' Čo to znamená?“

Soen-sa rozumel, ale nevedel ako odpovedať. Povedal: „Neviem.“ Ko Bong odpovedal: „Len udržuj myseľ neviem. To je skutočná Zenová praktika.“

Tú jar a leto Soen-sa strávil len cvičením Zenu. Na jeseň absolvoval ďalšie stodňové ústranie v kláštore Su Dok Sa, kde sa naučil Zenový jazyk a súboje Dharmy. V zime začal mať dojem, že mnísi necvičia dosť tvrdo, tak sa rozhodol poskytnúť im pomoc. Raz v noci, keď mal stráž (v kláštore zvykli byť vylúpania) vzal z kuchyne všetky hrnce a panvice a na záhrade ich rozmiestnil do kruhu. Nasledujúcu noc, otočil sochu Budhu na hlavnom oltári čelom k stene, vzal kadidlo, ktoré bolo národným pokladom a zavesil ho na strom v záhrade. Ráno bol celý kláštor pobúrený. Všade sa začalo hovoriť o vlúpaní a bohoch z hôr, ktorí chcú mníchov varovať, aby cvičili tvrdsie.

Na tretiu noc Soen-sa vzal sedemdesiat párov topánok, ktoré patrili mníškam a poukladal ich pred izbu Zenového majstra Dok Sahná tak ako bývajú poukladané v obchode. Ale tentokrát sa jedna mníška zobudila a zistila, že jej chýbajú topánky. Zobudila každého zo svojho pavilónu. Soen-sa bol prichytený. Ďalší deň bol postavený pred kláštornú radu. Kým väčšina mníchov hlasovalo za to, aby dostal ešte jednu šancu (mníšky hlasovali proti nemu). Nevypovedali ho z kláštora, ale musel sa formálne ospravedlniť všetkým vyššie postaveným mníchom.

Najprv šiel k Dok Sahnovi a poklonil sa: „Pokračujte v dobrej práci.“ Potom šiel k hlavnej mníške a ona povedala: „Spôsobil si veľa zmätku v tomto kláštore mladý muž.“ Soen-sa sa usmial a povedal: „Svet je už dávno plný zmätku. Čo s tým môžeš spraviť?“ Mníška nevedela odpovedať. Na rade bol Zenový majster Chun Song, ktorý bol známy svojimi divokými akciami a obscénnym jazykom. Soen-sa sa mu poklonil a povedal: "Zabil som všetkých Budhov minulosti, prítomnosti aj budúcnosti. Čo môžeš spraviť?“

Chun Song odpovedal: „Aha!“ a pozrel sa Soen-sanovi hlboko do očí. „Čo si videl?“

Soen-sa odpovedal: „Ty už rozumieš.“

Chun Song povedal: „Je to všetko?“

Soen sa: „Von za oknom spieva kukučka.“

Chun Song sa usmial a povedal: „Aha!“ Ešte sa spýtal niekoľko otázok, na ktoré Soen-sa s ľahkosťou odpovedal. Nakoniec Chu Song začal tancovať okolo Soen-sana a kričal: „Ty si osvietený! Ty si osvietený!“ Táto novina sa rozniesla rýchlo a ľudia začali chápať udalosti predošlých dní.

15. februára ústranie skončilo a Soen-sa sa vydal navštíviť Ko Bonga. Na ceste do Seoulu obstál v rozhovoroch so Zenovými majstrami Keum Bongom a

Keum Ohom. Obaja mu udelili inku ako dôkaz veľkého prebudenia Zenové žiaka.

Soen-sa pricestoval do Ko Bongovho kláštora oblečený v jeho starých pozašívanych šatách nesúc batoh. Poklonil sa Ko Bongovi a povedal: „Všetci Budhovia sa zmenili na kopu mŕtvol. Čo povieš na pohrebnú ceremóniu?“ Ko Bong odpovedal: „Dokáž to!“

Soen-sa siahol do batoha a vybral vysušenú rybu a fľašu vína. „Toto sú zbytky z pohrebnej party.“

Ko Bong povedal: „Potom mi nalej trochu vína.“

Soen-sa povedal: "Okay. Daj mi tvoj pohár."

Ko Bong nastavil svoju dlaň.

Soen-sa mu po nej udrel fľašou a povedal: „ To nie je pohár, to je tvoja ruka!“ Potom položil fľašu na zem.

Ko Bong sa smial a povedal: „Nie je to zle. Takmer to máš. Ale mám pre teba ešte zopár otázok.“ Spýtal sa Soen-sana najnáročnejšiu otázku zo všetkých sedemnást tisíc tradičných Zenových kong-anov. Soen- sa odpovedal bez prekážky.

Potom Ko Bong povedal: „V poriadku, posledná otázka. Myš je mačacie jedlo, ale mačacia miska je rozbitá. Čo to znamená?“ Soen-sa povedal: „Obloha je modrá, tráva je zelená.“ Ko Bong zatriasol hlavou a povedal: „Nie.“

Soen-sa sa stiahol. Nikdy sa nepomýlil pri Zenovej otázke. Jeho tvár začala červenať, keď dával jednu odpoveď „len toto“ za druhou. Ko Bong len kýval hlavou. Nakoniec Soen-sana premohol hnev a frustrácia. „Traja Zenoví majstri mi udelili inku! Prečo vravíš, že sa mýlim?!“ Ko Bong povedal: „Čo to znamená? Povedz mi.“

Ďalších päťdesiat minút sedeli oproti sebe, to ticho bolo až elektrické. Potom zrazu Soen-sa mal odpoveď. Bolo to „Len toto.“

Keď to Ko Bong začul, jeho oči zaplavili slzy a jeho tvár sa naplnila radosťou. Objal Soen-sana a povedal: „ Ty si kvet, ja som včela.“ 25. januára 1949 Soen-sa získal od Ko Bonga transmisiu Dharmy, takto sa stal 78. patriarchom v tejto línii. Bolo to jediná transmissia, ktorú Ko Bong udelil.

Po ceremónii, Ko Bong povedal Soen-sanovi: „Nasledujúce tri roky musíš byť tichý. Si slobodný človek. Opäť sa stretneme o päť tisíc rokov.“ Takto sa Soen-sa stal Zenovým majstrom. Mal dvadsaťdva rokov.

Z Odklepávania popola na Budhu: Učenie Zenového majstra Seung Sahn upravil Stephen Mitchell (Grove Press, New York, NY, 1976).

Príbeh mŕtvych kostí

V roku 1957 Ko Bong Sunim vážne ochorel a Soen Sa Nim bol vymenovaný za opáta kláštora Hwa Gae Sah.

V dôsledku povinností opáta sa Soen Sa Nim dopyčul o Japonskom chráme v Soule, kde bolo 500 kostí japonských ľudí. Chrám mal finančné problémy a spadol pod kontrolu laikov. Oni sa nezaujímalí o japonské kosti. Chceli ich z chrámu vyhodiť. Keď sa o tom Soen Sa Nim dopyčul, rozhodol sa chrám navštíviť. Týmto úradníkom povedal: „Či to boli kosti Japoncov alebo Kórejčanov, kosti mŕtvych sú všetky rovnaké. Mŕtve kosti sú mŕtve kosti!“

Potom priniesol kosti späť do Hwa Gae Sah. Dni a dni spieval Namu Ami Ta Bul nad kosťami, spievanie bolo pre duše mŕtvych. O niekoľko rokov neskôr Kórea a Japonsko obnovili diplomatické vzťahy. Vtedy do Hwa Gae Sah prišli Japonci a žiadali kosti svojich mŕtvych predkov späť, chceli ich odniesť späť do ich domovskej krajiny. Z veľkej vďaky a rešpektu k Soen Sa Nimovmu činu ho pozvali do Japonska. Toto pozvanie sa stalo jeho možnosťou vydať sa na cesty, čo bolo zvratom v jeho živote.

Niektorí Kórejčania zvykli hovoriť: „Stratili sme veľkého majstra, ktorý odišiel do Japonska a USA kvôli nejakým mŕtvym kostiam.“

*Do Gong (kedysi John Barrouzzol z Kanady)
Medzinárodné Zenové centrum v Seoule, Kórea*

Keď Soen Sa Nim prvýkrát pricestoval do USA

V septembri 1970 mi zatelefonovala moja sestra, ktorá žije v Japonsku. Povedala mi, že naša matka je vážne chorá. Rozhodla som sa ju ísť navštíviť. Pripravila som sa na odchod a o 24 hodín som už sedela v lietadle. Keď som pricestovala, na letisku ma čakala moja sestra a Soen Sa Nim. Moja sestra ma s ním zoznámila, pôsobil na mňa ako šťastný človek. To bolo všetko, čo som si myslela. V tom čase som o buddhizme nevedela vôbec nič. Odviezol nás do svojho kláštora, kde sme strávili prvú noc.

Spýtal sa ma aké to je žiť v Amerike. Porozprávala som mu o tom a pozvala ho, aby sa na to prišiel pozrieť sám.

V máji 1972 som dostala telefonát od svojej sestry. Povedala mi, že Soen Sa Nim o pár hodín priletí na medzinárodné letisko v Los Angeles. Našťastie som bola doma. Išla som ho na letisko vyzdvihnúť a priviezla ho ku mne domov. Ponúkla som mu izbu môjho syna. V izbe spravil malý oltár, na ktorý postavil sochu Kwan Seum Bosal. Večer začal spievať a povedal mi, že sa môžem pridať,

ak budem chcieť. Bola som unesená zvukom Soen Sa Nimovho spevu a do očí sa mi začali tlačiť slzy bez akéhokoľvek jasného dôvodu. Od toho dňa pre mňa začal nový život.

Pamätám si, ako som bola očarená Soen Sa Nimovou pokorou a skromnosťou. Pomáhal nám s upratovaním domu, nakupovaním, varením atď. Je zbytočné hovoriť ako som milovala jeho spoločnosť a pomoc.

Moje deti aj ich priatelia ho prijali do rodiny bez zaváhania. Moja najstaršia dcéra, ktorá mala trinásť, kúpila nejaké anglické knihy, aby ho mohla učiť angličtinu. Na oplátku ju on zasväcoval do buddhizmu. To bol začiatok jeho veľkého učenia pre všetkých Američanov. Nakoniec by som rada povedala, že šťastie a spokojnosť, ktorú priniesol do mojej rodiny je nesmierna. Nemôžem prísť na slovo, ktorým by som Soen Sa Nima opísala – len že je hlbší ako oceány a nekonečný ako obloha, myslím, že najlepšie ho je opísať týmto pocitom. Neexistuje slovo preto, čo sa dá meditáciou dosiahnuť. Milujeme ho a prajeme si, aby žil večne. Ďakujeme, Soen Sa Nim.

*Judy Barrie
Santa Monica, Kalifornia*

Doyle Avenue

Soen Sa Nimove prvé centrum, ktoré založil, bolo v malom apartmáne v Providence, štát Rhode Island. Tento apartmán sa nachádzal na ulici zvanej Doyle Avenue. Soen Sa Nim sa asi nestaral o značnú drsnosť a atmosféru nešťastia, ktorá prevládala na tejto ulici. Často sa tam diali výtržnosti a ozbrojené spory. To čo videl, boli dve relatívne veľké miestnosti a veľmi nízky prenájom, 150 \$ na mesiac.

V tom čase bol Soen Sa Nim finančne nezávislý a úplne slobodný. Len pavúky a zatúlaná mačka vedeli ako apartmán vyzeral, keď sa doň Soen Sa Nim nasťahoval a ako trávil čas. Bolo to tesne pred tým ako sa oň začal zaujímať profesor východných náboženstiev a pár zvedavých študentov z Brown University.

Jedna alebo dve odvážne duše sa tam rozhodli nasťahovať spolu so Soen Sa Nimom nevediac do čoho sa púšťajú. Nebol tam žiaden nábytok až na malý kuchynský stôl a pár drevených stoličiek. Soen Sa Nim priniesol malý elektrický varič na ryžu a zopár hrncov a lyžíc. Bol tam ešte jeden starý hliníkový hrniec, v ktorom varil neuveriteľne úžasné polievky.

Jeden deň nám poslali sochu Buddhu vo veľkej drevenej krabici. Bola rozbitá na 15 častí. Smelý Soen Sa Nim požiadal jedného zo svojich nových študentov, aby priniesol lepidlo. Začal puntičkársky a trpezlivo meniť prázdnotu na formu.

Takto nás vtedy učil. Angličtina bola pre neho ťažkopádna a náročná. Bol majstrom pantomímy a príkladov. Jeho entuziazmus bol božský. Každý

príklad, ktorý uviedol bol veľmi prekvapivý. Raz v Zenovom centre začali miznúť veci, bolo jasné, že zlodejom je malý chlapec zo susedstva. Hlučne vliezol do centra cez okno. Tiež zvykol hádzať kamene po Abigale (mačka) a zdržiaval sa pred príjazdovou cestou do centra, často si robil posmešky zo Soen Sa Nimového zvláštneho oblečenia. V jedno ráno takto chlapec otravoval Soen Sa Nima, keď pracoval v záhrade. Náhle sa Soen Sa Nim rozbehol za chlapcom, divoko kričal a doširoka mával rukami. Ako sa približoval k vystrašenému chlapcovi, začal napodobňovať karate pohyby. Chlapec ušiel z pozemku a už sa nikdy nepriblížil. Jeden zo žiakov sa Soen Sa Nima začal vypytovať na túto metódu. Soen Sa Nim povedal: „Väčšina démonov rozumie len démonom.“

Každý, kto navštívil tento apartmán počas prvých šiestich mesiacov za pol hodiny pochopil aký je jeho zámer a smerovanie. Soen Sa Nim chcel vytvoriť Zenové centrum aj mimo tohto apartmánu. Chcel, aby sa oltár stal srdcom a sála dharmy bola taká veľká a čistá, aby sa do nej vmestilo mnoho ľudí. Ľudí, ktorí by spolu praktikovali a našli svoje srdcia. Pomáhal študentom cítiť sa pohodlne a príjemne, keď sa s nimi smial a žartoval v kuchyni. Zvykol sa z ničoho nič rozhodnúť a začať variť jedlá z každej možnej zeleniny.

Alebo sedel za kuchynským stolom pre štyroch a usilovne písal listy neznámym ľuďom v Kórei, keď sa zrazu postavil a každého sa spýtal, či má rád rezance. Často musel hľadať nejaké slovo vo svojom kórejsko-anglickom slovníku, ktorý mal vždy pri sebe. „Rezance! Máte radi rezance?“ Samozrejme, že sa každý začal smiať, milovali sme jeho akcent a entuziazmus a silno sme mu prikývli. Potom zmenil celú kuchyňu na múkou zaplnenú továreň na rezance. Ani nie za hodinu pripravil polievku, ktorá predstihla dokonca aj tú jeho poslednú, bola plná lahodných domácich rezancov. Bol potešený, že polievka chutila všetkým, vravel nám: „V Kórei, hocikedy takáto polievka. Táto polievka je číslo 1. Jedzte to, stanete sa silnými – má veľa energie, áno?“ Potom sa smial.

Pomaly predstavoval tento druh zenu a svoju tradíciu. Najprv položil svetlé červeno-žlté šaty okolo oltáru, na ktorom stál novo poskladaný Buddha. Potom trval na tom, že meditačné podušky musia byť svetlé a mnohofarebné. Raz za čas prišla z Kórei drevená bedňa s vecami pre oltár, alebo sivými šatmi a vonnými tyčinkami alebo veľká taška s drahými čiernymi hubami na jeho známe polievky.

Jeden deň Soen Sa Nim usadil svojich študentov. Vtedy mal asi sedem pravidelných „zákazníkov“ (to bol jeden zo Soen Sa Nimových vtipov, volať každého kto jedol jeho polievku alebo prišiel na nedeľné rozhovory „zákazník“). Vysvetľoval, že pre zenové centrum nastal čas vytvoriť časový harmonogram cvičení. Bol to koniec jednej etapy. Praktika sa začala presúvať z kuchyne do sály dharmy. Dokonca svojich študentov požiadala, aby nosili sivé habity. Spevy boli prepísané a poklony sa začali počítajú. Boli porozdeľované podušky a nedeľné rozhovory Dharmy boli čím ďalej lepšie. Najprv boli vždy preložené z japonského jazyka do angličtiny profesorom východných náboženstiev z Brown University, ale v tom čase si Soen Sa Nim veril viac s anglickými slovami a začínal s prednáškami, ktoré boli také príjemné a výživné ako jeho polievky. V skutočnosti bol taký zaneprázdneným s lekciami

angličtiny a zvyšovaním množstva zákazníkov, že sa fungovanie kuchyne stalo zodpovednosťou správcu domu a on tam prichádzal len písať, študovať a ponúkať dobrovoľné reči dharmy. Vždy bol ochotný odpovedať na akúkoľvek otázku a ak to vyzeralo, že nepomôže žiadna odpoveď, poklepal študenta po hlave a povedal: „Priveľa rozmýšľaš! Odlož to, OK?“

Charakter a štýl Zenového centra na Doyle Avenue bol vytvorený za dva roky. Soen Sa Nim to všetko začal svojou zaniatenosťou, potom nás uviedol do praktiky – vždy upovedomujúc ako je dôležité cvičiť každý deň, žiadne prázdniny. A potom začal dávať predpisy, učil, že pre myseľ je dôležité, aby sa otvorila a prijala predpisy.

Vždy dával na nás pozor a vedel poskytnúť radu a pomoc ak sme sa dostali aj do silnejšej nerovnováhy. Ďalšou skutočnosťou ako je novorastúca tráva na jar bolo jeho poznanie dharmy a schopnosť preniesť ju na druhých.. poznanie, ktoré bolo za nasledovaním určitej formy.. poznanie, ktoré dalo každému študentovi podporu porozumieť sebe samému a pochopiť pôvodnú prácu ľudských bytostí.

Zenová Majsterka Seong Hyang (Barbara Rhodes), jeden z prvých Soen Sa Nimových „zákazníkov“

Zdrojom týchto troch príbehov je Len to rob po šesťdesiat rokov (Only DOing it for Sixty Years)

Upravila Diana Clark; vydalo Primary Point Press, Cumberland, RI, 1997.

– Preložil Rasto Benko

Copyright © 2009 Zenová škola Kwan Um